Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH

Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2
tel: 01/46 28 200; fax: 01/46 55 092; e-mail: sdlsn@sdlsn.hr; www.sdlsn.hr
IBAN: HR3323900011101520510; OIB 85709856921

Trade Union of State and Local Government Employees of Croatia

SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

SUDOVI ODGAĐAJU SUĐENJA JER NEMA ZAPISNIČARA
UPOZORAVALI SMO PRIJE TRI GODINE, VLADA JE ODLUČILA NE ČUTI

Zagreb, 8. rujna 2026.

Evo ga. Događa se upravo ono na što upozoravamo već tri godine. Sada o tome izvještavaju i mediji, javnost je ponovno zatečena, a nadležni će se ponovno ponašati kao da je riječ o iznenadnom problemu. Nije. Povijest se ponavlja i ponovno se svi čude posljedicama problema koji je godinama bio pred njihovim očima. Iz medija doznajemo da su na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu odgođena brojna suđenja jer nema dovoljno administrativnog osoblja koje bi sucima omogućilo održavanje rasprava. Doznajemo i da na pojedinim sudovima kronično nedostaje zapisničara, da se rasprave već zakazuju prema njihovoj raspoloživosti te da se na natječaje javlja premalo kandidata.

To nije incident. To je rezultat višegodišnjeg ignoriranja problema pravosudnih službenika i namještenika na koje SDLSN RH upozorava godinama.

Sjetimo se 2023. godine. Gotovo dva mjeseca službenici i namještenici na sudovima i u državnim odvjetništvima bili su u štrajku. Tada je cijela država vrlo brzo osjetila koliko je nemoćna kada ljudi koji svakodnevno nose operativni teret pravosuđa prestanu raditi. Predmeti su stajali, postupci su se usporavali, a svima je postalo jasno ono što se godinama prešućivalo: bez tih ljudi pravosuđe ne funkcionira. Taj osjećaj nemoći očito je prebrzo zaboravljen.

Tijekom tog štrajka nismo upozoravali samo na nedopustivo niske plaće. Upozoravali smo i na kroničnu preopterećenost zaposlenih, odlazak stručnih i iskusnih ljudi, nedostatak kadrova, neadekvatno vrednovanje radnih mjesta i činjenicu da bez službenika nema ni funkcionalnog pravosuđa. Tada se reagiralo tek kada je sustav već bio ozbiljno poremećen. Danas se ponovno čeka da posljedice postanu neizdržive.

Tri godine poslije događa se upravo ono na što smo upozoravali.

Ako Vlada i nadležno Ministarstvo i dalje budu ignorirali ono što se danas više ne može sakriti, ne trebaju se iznenaditi ni snažnijim sindikalnim odgovorom. Štrajk iz 2023. nije bio povijesna epizoda koju se može spremiti u ladicu i zaboraviti. Bio je dokaz koliko brzo pravosudni sustav postaje ranjiv kada službenici i namještenici kažu: dosta. Nitko ne bi smio računati da će ljudi koji su već jednom dva mjeseca izdržali u štrajku beskonačno mirno promatrati kako se isti problemi ponovno ignoriraju.

Danas se više ne odgađa samo administrativni posao. Odgađaju se suđenja. Građani čekaju. Suci nemaju s kim raditi. Sustav koji je godinama odbijao ozbiljno riješiti položaj svojih službenika sada građanima ispostavlja račun takve politike.

Problem nije u tome što ljudi 'ne žele raditi u državnoj službi'. Problem je u tome što država za odgovoran i nužan posao nudi plaću koja nije konkurentna, a istodobno preostale zaposlenike izlaže sve većem opterećenju. Ljudi više ne moraju štrajkati da bi pokazali nezadovoljstvo, jednostavno odlaze.

KOEFICIJENT 1,44: KAKVU PLAĆU DRŽAVA NUDI ZAPISNIČARU?

Staž	Bruto plaća	Procijenjeni neto*	Bruto više od početne	Neto više od početne
0 god.	1.476,00 EUR	1.047,22 EUR	—	—
10 god.	1.549,80 EUR	1.092,68 EUR	73,80 EUR	45,46 EUR
20 god.	1.623,60 EUR	1.138,14 EUR	147,60 EUR	90,92 EUR
30 god.	1.697,40 EUR	1.183,60 EUR	221,40 EUR	136,38 EUR
40 god.	1.771,20 EUR	1.229,06 EUR	295,20 EUR	181,84 EUR

*Koeficijent za radno mjesto zapisničara u tijelima sudbene vlasti iznosi 1,44. Uz osnovicu od 1.025,00 EUR bruto, koja se primjenjuje od 1. kolovoza do 30. studenoga 2026., početna osnovna bruto plaća iznosi 1.476,00 EUR, odnosno približno 1.047,22 EUR neto za zaposlenika u Zagrebu bez djece i drugih poreznih olakšica.

Za svaku navršenu godinu radnog staža osnovna se plaća povećava za 0,5 %. Tako zapisničar s 20 godina staža ima 1.623,60 EUR bruto, odnosno približno 1.138,14 EUR neto, a zapisničar s 40 godina staža 1.771,20 EUR bruto, odnosno približno 1.229,06 EUR neto.

Četrdeset godina iskustva država, prema takvom modelu, vrednuje s tek 295,20 EUR bruto, odnosno približno 181,84 EUR neto više od plaće zaposlenika bez minulog rada.

To nije faktor kojim se privlače novi ljudi. To je faktor kojim se postojeće, iskusne zaposlenike dodatno uvjerava da njihov rad, znanje i odgovornost nisu dovoljno vrijedni. Ako država želi privući nove zapisničare, ne smije to činiti tako da istodobno uništava motivaciju i iscrpljuje one koji su u sustavu ostali.

SDLSN RH je 2024. godine Vijeću za praćenje i unaprjeđenje politike plaća u državnoj službi i javnim službama dostavio opsežnu studiju na gotovo 70 stranica. Tijekom godine vrednovali smo radna mjesta na terenu, prema kriterijima iz Uredbe o vrednovanju radnih mjesta donesene nakon Zakona o plaćama, te na temelju takvog rada dostavili konkretne prijedloge korekcije koeficijenata.

Na te prijedloge nikada nismo dobili sadržajan odgovor.

Nebrojeno smo puta u Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije tražili osnivanje radne skupine koja bi sustavno otvorila pitanja položaja zaposlenih u pravosuđu, od koeficijenata i nedostatka kadrova do organizacije rada, opterećenja i uvjeta rada. Radna skupina nije osnovana.

Tražili smo i posebno kolektivno pregovaranje za pravosuđe, jer pravosuđe ima specifičnu organizaciju, posebnu odgovornost i radne procese koji se ne mogu svesti na horizontalna rješenja koja vrijede za cijelu državnu službu. Ni za to nije bilo sluha.

Danas više ne govorimo o onome što bi se moglo dogoditi. Danas gledamo posljedice. Ročišta se odgađaju jer nema zapisničara.

U ovoj državi stihijski pristup rješavanju problema prečesto je postao obrazac postupanja: problem se ignorira dok ne preraste u krizu, a onda se pokušavaju sanirati posljedice parcijalnim i privremenim mjerama. Isti obrazac gledali smo tijekom i nakon štrajka, a danas ga ponovno gledamo u kadrovskoj politici pravosuđa.

Angažiranje studenata ili druga privremena rješenja mogu eventualno pomoći da se pojedino ročište održi, ali ne mogu zamijeniti educiranog, iskusnog i ovlaštenog sudskog ili državno odvjetničkog službenika. Pravosuđe se ne može graditi na improvizaciji.

Kada nema dovoljno zaposlenih, ne pati samo radnik koji preuzima posao odsutnih kolega. Ne pati samo sudac kojemu nedostaje administrativna podrška. Pati pravo građana na učinkovito i pravodobno pravosuđe.

SDLSN RH stoga ponovno zahtijeva:

- korekciju koeficijenata radnih mjesta u pravosuđu na temelju stvarnog sadržaja, složenosti, odgovornosti i opterećenja poslova;
- hitno osnivanje radne skupine Ministarstva i reprezentativnih sindikata za sustavno rješavanje otvorenih kadrovskih, organizacijskih i materijalnih pitanja u pravosuđu;
- otvaranje posebnog kolektivnog pregovaranja za pravosuđe zbog njegovih specifičnosti;
- plan zapošljavanja koji će polaziti od stvarnih potreba sudova i državnih odvjetništava, a ne od administrativnog reduciranja traženog broja izvršitelja;
- konkretan odgovor Vijeća i Vlade na prijedloge koeficijenata koje je SDLSN RH dostavio još 2024. godine.

Država koja želi privući nove ljude mora im ponuditi razlog da dođu i ako želi sačuvati pravosuđe mora postojećim zaposlenicima ponuditi razlog da ostanu.

Koeficijent 1,44, odnosno oko 1.476,00 EUR bruto i 1.047,22 EUR neto početne osnovne plaće u Zagrebu, za posao bez kojeg se sudska rasprava ne može normalno održati nije taj razlog.

A politika koja računa da će preostali zaposlenici beskonačno preuzimati posao onih koji su otišli nije kadrovska politika. To je sustavno iscrpljivanje ljudi koji su još ostali.

SDLSN RH neće prihvatiti da se odgovornost za posljedice višegodišnjeg ignoriranja problema prebacuje na predsjednike sudova, suce ili preostale službenike. Odgovornost za kadrovsku politiku i politiku plaća ima onaj tko tu politiku određuje.

Vrijeme upozorenja je prošlo. Ovo su posljedice.

Predsjednica Sindikata

Iva Šušković